

Selectie van maatwerkprogramma's

Onderwerp	Opdrachtgevers	Reacties van deelnemers
Actualiteiten bestuursrecht	Ministerie van Justitie, Aruba (2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Zeer onderhoudende docent! Heerlijk om bij hem les te krijgen.'</i> • <i>'Helaas heb ik alleen de eerste twee dagen kunnen bijwonen! Er werd hartstochtelijk gediscussieerd over complexe zaken en dat heb ik als zeer goed en prettig ervaren.'</i> • <i>'Zeer compact en to the point. Niet te technisch zodat het voor ieder te volgen was.'</i>
Beleidsregels	Gemeente Den Haag (2014)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'De cursus gaf antwoord op al lange tijd bij mij levende vragen.'</i> • <i>'Duidelijk en volledig overzicht van de stand van zaken van het onderwerp.'</i>
Bestuursrechtelijk bewijsrecht	Ministerie van Justitie, Aruba (2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Onverwachts verrassend'</i> • <i>'De stof was actueel en to the point en ook interessant'</i>
De betekenis van de Awb voor de onderwijswetgeving	Ministerie van OCW (2015); DUO (2015)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Ik vond het goed dat er uitgebreid gelegenheid werd gegeven voor vragen en discussie, en dat er uitgebreid werd ingegaan op de vragen. Dit maakte de cursus levendig.'</i> • <i>'Ik vind het erg waardevol dat ik de meest actuele stand van zaken over dit onderwerp heb meegekregen.'</i> • <i>'Heel veel voor mijn werk belangrijke informatie gekregen in één dag.'</i>
Bewust kiezen uit wetgevingsinstrumenten	Ministerie van Justitie, Aruba (2014)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'De helderheid waarop de behandelde onderdelen van de toch complexe materie, door de docent werd overgeseind naar ons toe.'</i> • <i>Een van de beste docenten die ik heb meegemaakt. Had altijd tijd voor onze vragen zonder niet al te ver achter te raken met zijn doceerschema. Er was bij hem geen sprake van een vooraf gedokterde verhaal afdraaien.'</i>

Onderwerp	Opdrachtgevers	Reacties van deelnemers
Bezwaar en beroep	Ministerie van EZ (2007-2014); Ministerie van Justitie, Aruba (2012); EC o&p (2013, 2011)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Zeer te spreken over de docent. Hij was duidelijk in hetgeen hij overbracht, bracht het leuk, heeft veel kennis en er was voldoende ruimte voor interactie. Hij nam de tijd om onze vragen te beantwoorden. De stof was zeer op de praktijk gericht.'</i> • <i>Prima cursus, die ik een ieder die betrokken is bij de behandeling van bezwaar- en beroepszaken kan aanraden.</i> • <i>Het sterkste punt van de module vond ik dat het -ondanks dat er veel praktijkkennis aanwezig is- je toch weer heel veel leert en de nieuwste ontwikkelingen meekrijgt. Een goede, gedetailleerde cursus voor gevorderden.</i> • <i>'Zeer onderhoudende docent! Heerlijk om bij hem les te krijgen.'</i>
Contracten opstellen en analyseren	Ministerie van Justitie, Aruba (2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Door deze cursus ben ik veel verscherpt en kritischer bij het beoordelen van contracten.'</i> • <i>'De theoriestof in de praktijk toepassen door het doornemen van de contracten.'</i> • <i>'Praktijk en theorie afwisseling vond ik erg sterk.'</i> • <i>'Was echt leerzaam en belangrijk voor het kunnen waarnemen van eventuele toekomstige contracten.'</i>
Effectief communiceren in een politieke omgeving	Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2014	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Goede afwisseling tussen theorie en praktijk. De trainer had veel ervaring en kon veel voorbeelden geven.'</i> • <i>'De praktijkgerichte en persoonlijke aanpak. Het zelf moeten verrichten van oefeningen en toepassen van gesprekstechnieken e.d. en ook de aanwezigheid bij de oefeningen van anderen heeft tot veel zelfinzicht geleid waardoor ik de training als heel nuttig heb ervaren.'</i>

Onderwerp	Opdrachtgevers	Reacties van deelnemers
Effectief overtuigen	Gemeente Den Haag (2014); Ministerie van BZK (2013); Ministerie van Financiën (2013)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Het sterkste punt van de training vond ik je bewust worden van wat je intuïtie goed en niet goed doet en het uitproberen van zaken die je niet als vanzelf doet.'</i> • <i>'Alle elementen over het houden van een goede presentatie, het jezelf goed presenteren en de verschillende registijlen in een gesprek, het omgaan met eigen gedrag en dat van de ander goed geoefend kunnen individueel goed worden geoefend door middel van een aantal zeer nuttige rollenspellen, waarbij het ook mogelijk was in een tweede ronde (revanche) te verbeteren. Sterk daarbij is dat ieder individueel zijn zwakke en sterke punten naar voren komen en dat de trainers daar goed op ingespeeld zijn en goede feedback geven waar je direct mee verder kunt.'</i>
Effectief schriftelijk adviseren	Ministerie van Justitie, Aruba (2015)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Er waren verschillende aspecten van de training die erg waardevol zijn. Namelijk de verschillende fasen van het schrijven met name de eerste fase (vaststellen c.v., doel en publiek) is erg van belang. Het is dus van belang om daar veel aandacht aan te besteden. Het komt het uiteindelijke schrijven ten goede. Alsook dat een boodschap verschillende boodschappen kan ontvangen. Dat je daar als zender rekening mee dient te houden, hoe je boodschap bij de ontvanger over komt. Daar denk ik niet altijd over na...'</i> • <i>'Docent was gewoon erg goed + levenservaring + werkervaring. En vanuit die ervaring had hij antwoorden voor alle soorten werkvrageen.'</i>
Elektronisch bestuurlijk verkeer	Ministerie van EZ (2011)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Prima cursus!'</i> • <i>'Fijn dat de cases zo intensief werden behandeld.'</i>
Europees Bestuursrecht	Inspectie Leefomgeving en Transport (2013); Ministerie van EZ (2012, 2011)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Knap hoe de docent de te behandelen stof via de cases heeft behandeld. Hele fijne docent.'</i> • <i>'Deze cursus was in tegenstelling tot meerdere andere cursussen die ik gevolgd heb, opgebouwd rondom de vragen (casus) die waren ingestuurd door de deelnemers. Dit heb ik als zeer prettig ervaren.'</i> • <i>'Zo'n cursus houdt je scherp.'</i>

Onderwerp	Opdrachtgevers	Reacties van deelnemers
Europees Strafrecht	Centraal Justitieel Incassobureau (2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Heldere theoretische basis waarbij enthousiast werd ingegaan op problemen die voorkomen bij acceptatie en weigering van overgedragen zaken.'</i> • <i>'Docenten waren erg toegankelijk voor onze inbreng vanuit de praktijk. Dat maakte het een erg leuke sessie.'</i>
Gebruik van het IAK voor beleid, regelgeving en uitvoering	DUO (2014)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Dat het een inkijk biedt in wetgevingsprocessen op andere ministeries en afspraken die zijn gemaakt over het maken van wetgeving. Als je bij de uitvoering zit heb je daar weinig zicht op. Het was voor mij een 'eyeopener' dat zoveel aandacht (in theorie) wordt besteed aan de uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving. Helaas komt er in de praktijk niet zoveel van terecht.'</i>
Handhaving	Ministerie van EZ (2008-2014); Ministerie van Justitie, Aruba (2015, 2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Goede organisatie en docent kan goed onderwijs geven.'</i> • <i>'Er wordt een goed overzicht geboden over het hele terrein van de bestuursrechtelijke handhaving.'</i>
Juridische kennis voor niet-juristen	Ministerie van OCW (2007-2013); Ministerie van Veiligheid en Justitie (2013)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Erg leerzaam om deze cursus te volgen. Zouden alle beleidsmedewerkers moeten hebben gedaan.'</i> • <i>'Inhoudelijk sterke en inspirerende docenten.'</i> • <i>'Heel veel gehoord en geleerd. Dingen die direct van toepassing zijn op mijn werk. Interessant, praktisch, prettige sfeer. Kortom, heel tevreden.'</i>
Ministeriële en ambtelijke verantwoordelijkheid	Ministerie van Veiligheid en Justitie (2014); Ministerie van Justitie, Aruba (2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Het was een zeer leerzame en praktijkgerichte module waarbij veel is ingegaan op zowel de positie van de ambtenaar en die van de minister.'</i>

Onderwerp	Opdrachtgevers	Reacties van deelnemers
Ministeriële regelingen	Ministerie van OCW (2010); Ministerie van VenJ (2011, 2012); Dienst Justitiële Inrichtingen (2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>‘De docent leert je kritisch nadenken over bepaalde keuzes die je bij het schrijven van een ministeriele regeling moet maken. Daarbij heeft hij altijd de aanwijzingen als uitgangspunt.’</i> • <i>‘Ook al heb ik de cursus eerder gevolgd, ik heb er weer van geleerd en van genoten! Ik heb kennisgenomen van recente wijzigingen in de Aanwijzingen, een aantal regels zijn weer opgefrist, een aantal specifieke vragen die ik had zijn beantwoord, en een aantal moeilijkheden in de regelgeving van mijn organisatie zijn onderkend. Dus ik ben wederom voldaan en geïnspireerd door deze cursus.’</i>
Nieuwe bestuursrechtelijke aanpak	Ministerie van EZ (2014, 2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>‘Ik weet nu beter hoe ik mij moet voorbereiden op en opstellen tijdens een zitting nieuwe zaaksbehandeling.’</i> • <i>‘Top! Deze module staat in mijn top-3 van de beste modules/trainingen.’</i> • <i>‘Ik heb inzicht gekregen in een ander denkproces (van standpunt naar belang) en de bewustwording ervan.’</i>
Onderhandelen	Rijksgebouwendienst (2014); Ministerie van Justitie, Aruba (2012); EC o&p(2011)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>‘Goede tips gekregen over het doen van een openingsbod en het onderhandelingsproces.’</i> • <i>‘Dit is de leukste cursus die ik in jaren heb gevolgd. Goede verhouding theorie en praktijk en interessante cases om aan te werken. De docent was enthousiast, to the point, gaf herkenbare voorbeelden en goede tips om in de toekomst tot betere onderhandelresultaten te komen.’</i>
Openbaar bestuur	Ministerie van Justitie, Aruba (2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>‘Een van de beste docenten die ik heb meegemaakt. De aandacht voor hetgeen hij naar voren bracht was er altijd.’</i> • <i>‘Beter inzicht in mijn werkzaamheden en standpunt van anderen vernemen in een openhartige sessie.’</i>

Onderwerp	Opdrachtgevers	Reacties van deelnemers
Overheidsprivaatrecht	Ministerie van Justitie, Aruba (2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>‘Docent heeft als cassatieadvocaat veel ervaring en hij laat je beide kanten van de medaille zien dus zowel de burgerskant als de overheidskant en welke punten beide partijen als defensie kunnen aanvoeren. De sessie sloot zeer goed aan bij de praktijk gevallen.’</i> • <i>‘Ik heb een veel completer beeld gekregen van het overheidsprivaatrecht en de verhouding tot het bestuursrecht, echt heel goed!’</i>
Pleitvaardigheden	Ministerie van Justitie, Aruba (2012); EC o&p (2011, 2009); CIBG (2011); Centraal Justitieel Incassobureau (2010)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>‘Fijne trainers, goede groep waarin je jezelf kon zijn en veilig voelde, interessante onderwerpen. Zeer praktisch. Goede tips, zowel inhoudelijk als ademhaling- en houdingstechnisch. Kortom: alleen maar lof.’</i> • <i>‘Leuke onderwerpen, prima afwisseling, prima interactie. De docenten zorgden voor een veilige omgeving waar de cursisten zich thuis voelden, ondanks dat alles werd opgenomen.’</i> • <i>‘De interactie en de oefeningen vond ik de sterkste punten. Heel goed dat wij ons zelf op de camera konden zien en direct tips kregen van de docenten.’</i>
Politiek-bestuurlijke gevoeligheid	Justis (2015); CJIB (2014); Ministerie van VenJ (2014); IND (2014, 2013, 2012); Ministerie van EZ (2011)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>‘Praktijkgerichte cases en enthousiaste docent’</i> • <i>‘Ik heb een aanzet gekregen om zaken die wellicht politiek bestuurlijk gevoelig zijn te kunnen onderkennen.’</i> • <i>‘Inhoudelijk sterk en goede balans tussen theorie en praktijk (voorbeelden). Slim om groepsopdrachten uit te laten werken en deze aan te vullen met theorie en praktijkvoorbeelden. Bijdrage docenten: excellent!’</i> • <i>‘Met hetgeen ik geleerd heb, kan ik direct in de praktijk mee aan de slag.’</i>
Projectmatig werken met wetgeving	Ministerie van Justitie, Aruba (2015)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>‘Ook al denk ik dat voor de Arubaanse praktijk misschien projectmatig werken niet altijd geschikt zal zijn, er toch wel enkele handvatten zijn gegeven die wij in ons dagelijkse werkzaamheden kunnen gebruiken. Handige tools.’</i>

Onderwerp	Opdrachtgevers	Reacties van deelnemers
Recht voor juridische ondersteuners (verdieping)	Ministerie van EZ en Ministerie van OCW (2015, 2014)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Prettige docent die de leerstof op een eenvoudige manier kan overbrengen, zodat iedereen het snapt.'</i> • <i>'Toch een flink aantal begrippen helder geworden die je wel eens tegenkwam, maar zonder begrip.'</i>
Recht voor niet-juristen	Ministerie van OCW (2014-2007); Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (2010); Ministerie van VenJ (2013, 2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Erg leerzaam om deze cursus te volgen. Zouden alle beleidsmedewerkers moeten hebben gedaan.'</i> • <i>'Inhoudelijk sterke en inspirerende docenten.'</i> • <i>'Heel veel gehoord en geleerd. Dingen die direct van toepassing zijn op mijn werk. Interessant, praktisch, prettige sfeer. Kortom, heel tevreden.'</i>
Rechtseconomie	Ministerie van Justitie, Aruba (2015)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Hoewel de stof soms abstract was, gaf de docent voorbeelden om het e.e.a. te verduidelijken.'</i>
Rechtspersonenrecht	Ministerie van OCW (2013, 2012); Ministerie van SZW (2011, 2010); Ministerie van EZ (2011)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'De belangrijkste opbrengst was dat ik inhoudelijk wijzer ben geworden over het onderwerp. Voor mij had het zo nog twee dagdelen langer mogen duren.'</i> • <i>'Dat de sprekers inhoudelijk zo goed op de hoogte zijn en goed konden inspelen op de vragen. Het sloot ook goed aan bij onze praktijk.'</i> • <i>'Kort en bondig. Zeer informatief.'</i>
Schadevergoeding bij onrechtmatig handelen door de overheid	Ministerie van VenJ (2011)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Toegesneden op onze praktijk. Op eenvoudige en duidelijke wijze werden complexe vraagstukken behandeld. De essentie daarvan onder ogen brengen.'</i> • <i>'Het sterkste punt van de opleiding vond ik de heldere uitleg van de docent, met daarbij zijn aanstekelijke enthousiasme.'</i>
Schriftelijke adviesvaardigheden	Ministerie van Justitie, Aruba (2012) EC o&p (2011)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Het sterkste punt van de module vond ik de sterke interactie met de groep en veel ruimte voor eigen vragen.'</i>

Onderwerp	Opdrachtgevers	Reacties van deelnemers
Staatsrecht	Tweede Kamer (2010); Algemene Rekenkamer (2007-2012)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Duidelijker begrip van het begrip ministeriële verantwoordelijkheid, vertrouwen en inlichtingenplicht.'</i> • <i>'Door de vele voorbeelden die de docent heeft gegeven, was de dag erg de moeite waard.'</i> • <i>'Inhoudelijk zeer deskundige docenten.'</i>
Subsidierecht	Ministerie van IenM (2013); Ministerie van OCW (2011, 2010, 2009); Ministerie van VenJ (2011); Ministerie van EZ (2013, 2012, 2010, 2009, 2008); Gemeente Den Haag (2014)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Voor mij was het een eerste kennismaking met het subsidierecht. Heel leerzaam en ik weet nu wanneer ik een subsidierechtdossier krijg waar ik allemaal op moet letten.'</i> • <i>'De docenten konden de stof goed overbrengen.'</i> • <i>'Actuele kennisoverdracht ,ruimte voor vragen en goede beantwoording.'</i>
Wet openbaarheid van bestuur	CJIB (2013)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'De combinatie veel theoretische kennis en ruime ervaring daarmee in de praktijk geeft een enorme meerwaarde. Goede match.'</i> • <i>'Ik kan de informatie goed gebruiken bij het afhandelen van Wob-verzoeken/bezwaarschriften Wob.'</i> • <i>'Meer kennis van de Wob. Praktische tips/oplossingen die mij in mijn werk tijd gaan besparen.'</i>
Wetgeving en privaatrecht	Ministerie van Justitie, Aruba (2014)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Genoeg ruimte voor vragen en interactie tussen docent en deelnemers. Voor mij heeft deze interactie ertoe geleid dat ik alles beter kan plaatsen.'</i>
Wetgeving en rechtstoepassing	Ministerie van Justitie, Aruba (2014)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Het sterkste punt van de module vond ik de belangrijkste arresten de revue passeerden en dat vragen hierover meteen beantwoord werden.'</i> • <i>'mr. van Wijk was geweldig en bracht de stof uitstekend over.'</i>

Onderwerp	Opdrachtgevers	Reacties van deelnemers
Wetgeving (Wetgevingstechniek en – procedures)	Ministerie van VenJ (2014); Gemeente Den Haag (2014, 2013); Raden van Advies Aruba, Curaçao en St. Maarten (2011); Ministerie van IenM (2010); DJI (2010); Ministerie van BZK (2008)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'Ik heb beter inzicht en begrip gekregen voor de wetgevingsmoeilijkheden en – problemen'</i> • <i>'Heldere uitleg en goede beantwoording en behandeling van vragen uit de groep. Zeer tevreden over het geleerde in termen van kennis, inzicht en vaardigheden'</i> • <i>'Ik heb diverse wetgevingscursussen van niveau gevolgd maar deze was, voor mij gezien mijn huidige niveau, veruit de beste.'</i>